

Kansainvälinen tilastojen luku- ja käyttötaitokilpailu: Tilastojulistekilpailu 2020–2021

Muutamia ohjeita tilastojulisteiden laatimiseen

Millainen on tilastojuliste?

Tilastojuliste on yhden sivun esitys, joka kertoo kiinnostavan tarinan tilastollisia välineitä käyttäen. Sen tulisi:

- olla yksinkertainen ja looginen (sisältää tavoitteen/tutkimuskysymyksen, menetelmät, tärkeimmät löydökset, lähteet ja johtopäätökset)
- sisältää kaavioita ja taulukoita
- sisältää tulosten ja tutkimuksen kommentointia
- olla ymmärrettävissä ilman lisätietoja aiheesta tai tehdystä tutkimuksesta
- olla visuaalisesti houkutteleva ja luova
- olla helposti luettavissa lähietäisyydeltä.

Esimerkkejä

[Tilastojulistekilpailu-linkistä](#) löydät esimerkkejä aiempien vuosien tilastojulisteista.

Tilastojulisteiden tekemisen vaiheet

Kysymyksen löytäminen

Aluksi on löydettävä tutkimuskysymys tai ongelma, johon halutaan vastata. Hyvä tutkimuskysymys on selkeästi määritelty, kiinnostava, ei liian vaikea, muttei myöskään itsestään selvä.

Tiedonkeruu

- Ennen tiedonkeruuta suunnittele tarvittavat mittaukset huolellisesti. Lisää erilaisista tiedonkeruista ja otoksen valinnasta löydät Tilastokoulun [Kuinka teen tilastotutkimuksen?](#), [Tilastojen ABC -kursilta](#) sekä [Johdatus tilastotieteeseen -kursilta](#).
- Käyttäessäsi ulkopuolisia lähteitä varmista niiden luotettavuus ja muista tehdä niistä lähdeviittaukset (esim. tekijä, julkaisun nimi, internet-osoite jne.).
- Älä unohda ottaa huomioon satunnaisuutta ja otoksen kokoa.
- Esimerkiksi jos tarkoituksena on tutkia opiskelijoiden mielipiteitä, mutta tutkimus tehdään vain parhaille ystäville, tulokset voivat olla hyvin vääristyneitä.

Tiedon laatu

- Monet tekijät saattavat vaikuttaa tiedon laatuun ja tästä johtuen myös tekemäsi johtopäätösten luotettavuuteen.
- Kuvastaako aineisto yleistä tilannetta? Kuinka hyvin otos edustaa perusjoukkoa, johon tutkimuskysymys viittaa?
- Mieti, mitkä ovat mahdollisia virhelähteitä? Vaikka tutkimus on suunniteltu huolellisesti ja satunnaisuuden vaikutus otettu huomioon, tuloksissa voi silti olla virheitä. Miten voit vähentää virhelähteitä?
- Mieti, mitkä seikat voivat aiheuttaa vääristymiä tuloksiin ja mainitse ne julisteessa.

Analysointi

- Analysoi keräämäsi aineisto manuaalisesti tai tietokoneohjelman avulla. Muista etsiä vastausta asettamasi tutkimusongelmaan tai -kysymykseen.
- Havainnollista aineistoasi numeroin ja kaavioin. Voit käyttää esimerkiksi histogrammeja, pylväs-, viiva-, piirakka- ja laatikkodiagrammeja. Tilastolliset suureet, kuten keskiarvo, moodi, mediaani ja keskihajonta ovat myös hyödyllisiä.

Johtopäätösten tekeminen

Kun olet analysoinut aineiston, tulkitse tutkimustulokset ja esitä johtopäätökset alkuperäisen tutkimuskysymyksesä näkökulmasta.

Mieti seuraavia tekijöitä:

- Onko keräämäsi aineisto tai tulokset mielenkiintoisia? Kenelle? Miksi?
- Mitä päätelmiä voit tehdä tutkimustulosten perusteella?
- Onko käyttämässäsi tiedonkeruumenetelmässä tai aineistossasi rajoitteita (esim. otoskoko, aineisto)?
- Voitko antaa ehdotuksia siitä, kuinka tutkimus olisi voitu suorittaa paremmin?
- Syntyykö nyt tehdyn tutkimuksen perusteella uusia tutkimusaiheita?

Johtopäätökset ovat tärkeä osa tilastojulistetta. Tilastojulisteiden tarkoitus ei ole olla vain kokoelma tilastografiikkaa ja tilastollisia tunnuslukuja, vaan ennen kaikkea osoittaa, että osaat ajatella tilastollisesti sekä viestiä selkeästi tutkimustulokset ja esittää vastauksen tutkimuskysymykseesi.

Tilastojulisteiden laatiminen

Paperilla vai sähköisessä muodossa?

Tilastojuliste voi olla joko fyysinen paperilla esitetty tai elektroninen esimerkiksi PowerPointillä tehty. Tilastojuliste voi olla joko vaaka- tai pystysuuntainen.

On suositeltavaa jättää 3 cm marginaalit julisteiden sivuille, jotta se voidaan tarvittaessa kehystää. Julisteet tulostetaan A1 kokoisiksi.

Sisältö

Tilastojulistetta ei ole tarkoitettu katsottavaksi pitkään, mutta siinä pitäisi kertoa mitä tutkittiin ja miten, esittää päätulokset, pohtia tuloksia ja selostaa tärkeimmät johtopäätökset

- olla havainnollistavia kuvia, kaavioita tai taulukoita
- kertoa lyhyellä ja ytimekkäällä tekstillä aineiston tarina ja johtopäätökset
- olla tiivistelmä, ei kaikkea mitä kerätystä materiaalista löytyy.

Muista, että tilaa on rajoitetusti, joten älä sano samaa asiaa kahdesti. Valitse vain kaaviot, jotka parhaiten havainnollistavat aineiston sisältämää informaatiota. Muista kaavioiden otsikoinnit ja tarvittavat selitteet. Kerro myös lyhyesti kaavion keskeinen sisältö. Älä unohda lähteitä.

Lisätietoja

[Lisätietoa tilastojulistekilpailusta löytyy Tilastokoulun-sivuilta](#)
[ISLP:n virallinen sivusto tarjoaa englanninkieliset tilastojulistekilpailun ohjeet](#)
[Tutustu myös ISLP projektin Facebook-sivuihin](#)

Muut lähteet

[Tutustu American Statistical Association englanninkielisiin sivuihin ja tilastojulistekilpailun ohjeisiin](#)